

MAJESTĂȚII SALE MARGARETA, CUSTODELE COROANEI ROMÂNE, I-AU FOST ÎNMÂNATE ÎNSEMNELE DE MEMBRU DE ONOARE AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

Dr. hab. **Liliana CONDRATICOVA**
Academia de Științe a Moldovei

Ziua de 13 noiembrie 2023 a înscris o filă semnificativă în istoria Academiei de Științe a Moldovei, dar și în istoria științei din Republica Moldova, prin înmânarea însemnelor de membru de onoare al AȘM Majestății Sale Margareta, Custodele Coroanei române.

La eveniment au participat Alteța Sa Regală Principele Radu, ambasadorul României în Republica Moldova, ES Cristian Leon Țurcanu, directorul Institutului Diplomatic din cadrul Ministerului de Externe al Republicii Moldova Eugen Vizir, numeroși oameni de știință și de cultură.

Președintele interimar al AȘM, m.c. al AȘM Svetlana Cojocaru, în mesajul inaugural al festivității, a menționat că „la 27 aprilie 2018, Adunarea Generală a membrilor titulari și membrilor corespondenți ai Academiei de Științe a Moldovei, cu vot unanim, a ales-o pe Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei române, membru de onoare al Academiei de Științe a Moldovei. Prin acel vot a fost consemnată înalta apreciere a activității Majestății Sale Margareta, a Casei Regale, într-o valorificare a istoriei și culturii naționale”. „Îi suntem profund recunoscători Majestății Sale Margareta, Custodele Coroanei române, pentru susținerea permanentă a parcursului european al țării noastre, a procesului de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Oriunde s-ar afla, Majestatea Sa pledează cu persistență pentru urgentarea acestui proces”, a declarat m.c. al AȘM Svetlana Cojocaru.

În deschiderea ședinței solemne Tatiana Costiuc, Maestru în Artă, a interpretat Imnul de Stat la României *Deșteaptă-te, Române* și Imnul de Stat al Republicii Moldova *Limba noastră*.

Acad. Mihai Cimpoi, în *Laudatio* în onoarea Majestății Sale Margareta pe care l-a dat citirii, a evidențiat în mod predilect implicarea Majestății Sale Margareta, personalitate proeminentă a istoriei noastre contemporane în diverse proiecte sociale, consacrarea cauzei naționale prin înființarea, împreună cu tatăl său Regele Mihai I, a Fundației Principesa Margareta a României, participarea, alături de Regele Mihai, în turneele de promovare a imaginii României în lume

etc. Acad. M. Cimpoi a ținut să sublinieze Înaltul Patronaj acordat de Majestatea Sa Margareta instituțiilor, organizațiilor, asociațiilor, festivalurilor, ceea ce concună cu programul Regelui Mihai I care a declarat că „imperativul numărul unu al lumii de azi nu poate fi decât promovarea valorilor și virtuților autentice”.

A urmat ceremonia de înmânare a însemnelor academice, care a umplut sufletele celor prezenți de profunde sentimente de bucurie de a o avea în rândurile membrilor de onoare ai Academiei de Științe pe Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei române.

În *Oratio Gratitudinis*, Majestatea Sa Margareta, Custodele Coroanei române a mulțumit pentru titlul pe care i l-a acordat Academia de Științe a Moldovei, subliniind următoarele: „De mulți ani, Principele Radu și cu mine susținem vocația științifică, identitară, culturală și lingvistică a instituției voastre, cel mai important for academic din țară. Este în tradiția Coroanei să păstreze vii spiritul, valorile și principiile care definesc națiunea noastră. Sunt mulțumită că, după decenii grele, Academia păstrează valorile și continuă educația națională, în spirit european. Nu văd în gestul vostru de astăzi o recunoaștere a meritelor personale, ci un respect al trecutului, o prețuire a prezentului și o speranță a viitorului. Ziua de astăzi face legătura între generații, între compatrioți, între culturi și aspirații. Coroana, limba și credința sunt constante ale poporului nostru. Așa să ne ajute Dumnezeu!”

Au urmat un șir de mesaje de felicitare în adresa Majestății Sale Margareta. Eugen Vizir, directorul Institutului Diplomatic al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, a transmis cele mai respectuoase și calde felicitări din partea lui Nicu Popescu, ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, viceprim-ministru. „Faptul că ceremonia de astăzi are loc la zece ani de la prima vizită a Majestății Voastre în Republica Moldova, conferă o conotație simbolică acestui eveniment”, a precizat Eugen Vizir. Pe parcursul acestor zece ani țara noastră s-a bucurat de o permanentă grijă și atenție din partea Casei Regale, Majestatea Sa asumându-și un angajament neobosit în sprijinul dezvoltării științei și al educației din Republica Moldova. Destinul acestui popor are un loc aparte în gândurile și sufletul Majestății Sale Margareta.

ES Cristian Țurcanu, Ambasadorul României în Republica Moldova, a menționat recunoașterea meritelor Coroanei, meritelor familiei regale, prin conferirea acestor însemne academice: „Majestatea Sa în fiecare zi, prin fiecare acțiune, atinge societatea, atinge comunități, atinge pe fiecare cetățean de pe ambele maluri ale Prutului”, iar „membrii Academiei au avut de câștigat în rândurile lor un OM, un protector al valorilor fundamentale pentru toți românii”.

Dr. Adriana Cazacu, Secretar de Stat la Ministerul Educației și Cercetării, a exprimat în numele ministerului „gratitudinea pentru toate proiectele susținute în ultimii 20 de ani în domeniul educației și cercetării, materializate în proiecte de infrastructură, donații de carte, în sprijinul constant al universităților, în sprijinul cercetării din Republica Moldova, dar și pentru bursele Regele Ferdinand I și Regina Maria, fondate în 2015 și acordate anual tinerilor din Republica Moldova”.

Vizibil emoționată, Elena Curcubet, studentă la Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Științe Agricole, Silvice și ale Mediului, specialitatea horticultura, a mulțumit Majestății Sale pentru bursa regală, de mare prestigiu, care i-a fost acordată în anul 2023, exprimând și pe această cale gratitudine familiei regale pentru susținerea studenților, dar și pentru posibilitatea de a vizita Palatul Regal.

Sincere felicitări pentru finalizarea nobilei acțiuni demarate acum cinci ani a adresat academicianul Gheorghe Duca. „Ideea noastră a avut ca scop inițierea unei tradiții, astfel încât Casa Regală să fie prezentă în Academia din Chișinău, în mod similar cu Academia Română, și vă rugăm să acceptați rolul de garant și protector al Academiei Românești”, a menționat acad. Gh. Duca, trecând în revistă cele mai impresionante realizări ale implicării Casei Regale Române în dezvoltarea Basarabiei în perioada regatului. Acad.

Gh. Duca a pus în evidență faptul că prima vizită a familiei regale în Moldova a început cu Academia de Științe și Universitatea Academiei de Științe a Moldovei, Alteța Sa Regală Principele Radu al României fiind ales doctor honoris causa al Universității AȘM.

„Vocea Academiei noastre a devenit mai puternică și mai convingătoare odată cu alegerea Majestății Sale Margareta, personalitate cu activități impresionante la scară internațională, în calitate de membru de onoare”, a accentuat acad. Ion Tighineanu. „Suntem în secolul XXI, când omenirea se confruntă cu noi provocări tot mai stringente. Societatea așteaptă soluții bazate pe dovezi, pe rezultate ale cercetărilor științifice profunde. Din păcate, în ultimul timp, urmare a implementării unor tehnologii tot mai agresive de dezinformare, de diseminare a știrilor false, percepțiile despre știință ca un factor demn de cea mai înaltă încredere în luarea deciziilor publice au avut de suferit. Aceste chestiuni au fost discutate în luna mai curent la Paris, la Consiliul Științific Internațional, al cărui membru am onoarea să fiu, președintele Consiliului Profesorul Peter Gluckman venind cu îndemnul de a întreprinde eforturi consolidate pentru a fortifica Vocea Globală a Științei. Majestatea Voastră, primiți cele mai sincere felicitări, urări de sănătate și noi realizări în nobila Dumneavoastră activitate. Academia de Științe a Moldovei este o casă primitoare pentru membrii Academiei, în care întotdeauna Domnia Voastră va fi binevenită”, a spus acad. Ion Tighineanu.

O conotație specială a ședinței festive a avut prezentarea cărții *Regele Mihai și Basarabia. O poveste uitată de neuitat* (București, Ed. Eicon, 2021), semnată de dr. hab., prof. univ. Aliona Grati, precum și a unui fragment din filmul realizat în coautorat cu dr. hab. Nicolae Enciu *Vizitele monarhilor la Chișinău*, ambele lucrări înscriindu-se printre rezultatele proiectului „Arta și mitopoetica orașului Chișinău” din cadrul Programului de Stat (director de proiect dr. hab. Aliona Grati).

Un festin muzical au oferit tinerii interpreți: violonistul Cezar Moldoveanu, elev la Liceul Republican de Muzică „Ciprian Porumbescu”, și naista Adriana Babin, absolventă a Conservatorului din Iași, acompaniați la pian de către Sorin Matei.

Dr. hab., prof. univ. Aurelian Dănilă, primul ambasador al Republicii Moldova în România, a oferit în dar Majestății Sale Margareta cartea sa *Maria Cebotari – Stea rătăcitoare* (Ed. Prut Internațional, 2016). La finalul evenimentului, m.c. al AȘM Svetlana Cojocar a înmănat înalților oaspeți albumul *Academia de Științe a Moldovei: Evoluție, Instituționalizare, Personalități (1946–1961–2021)* (autori: D. Dragnev, C. Manolache, I. V. Xenofontov; coord.: Liliana Condraticova, Chișinău: Biblioteca Științifică „A. Lupan” (Institut), 2021).